

Робочий зошит з теми: «Транспортування потерпілих»

Практична робота

Тема: Транспортування потерпілих.

Мета: сформувати у здобувачів освіти компетентності щодо основних принципів транспортування потерпілих; розвивати уміння швидко діяти в екстрених умовах та працювати в групах

Теоретична частина

1. Способи транспортування потерпілих

Засоби транспортування - важлива складова процесу ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій природного або техногенного характеру, транспортних аварій, дозволяє організувати бережне транспортування постраждалого і забезпечує його достатній комфорт.

За статистикою ВООЗ в 90% випадків, причиною ускладнення стану постраждалого є неправильне транспортування постраждалого.

Транспортування — один із важливих елементів надання першої медичної допомоги.

Вибір способів і засобів транспортування залежить від конкретних умов, а саме:

- стану постраждалого;
- характеру травми або захворювання;
- наявності спеціальних і підручних засобів евакуації та відстані транспортування.

Транспортування потерпілого можуть здійснювати один або кілька людей з використанням спеціального оснащення для транспортування.

Для перенесення потерпілого в лікувальну установу або до транспортного засобу використовують стандартні медичні носії або їх аналоги або вакуумні матраси. Під час транспортування потерпілий повинен перебувати в положенні, що відповідає його травмі (захворюванню). Основними з них є наступні:

1.1 На спині — у випадках:

- струс головного мозку;
- травми передньої частини голови й обличчя;
- ушкодження хребта;
- переломи кісток тазу й нижніх кінцівок, шоківий стан;
- травми органів черевної порожнини;

- травми грудей;
- гострі хірургічні захворювання (апендицит, провідна виразка, защемлена грижа);

- ампутація нижніх кінцівок з валиком під травмованою ногою.

1.2 На животі – у випадках:

- травми спини, сідниць, тильної поверхні ніг;
- травми потиличної частини голови;
- крововтрата з валиком під грудьми й головою.

1.3 Сидячи – у випадках:

- травми ока, дихальних шляхів;
- травми верхніх кінцівок;
- забиті місця, порізи, садна;
- травми плечового поясу;
- ампутувана верхня кінцівка з піднятою вверх рукою.

1.4 У деяких випадках, наприклад, травми шиї — напівсидяче положення зі схиленою на груди головою.

У холодну пору року варто вжити заходів для попередження охолодження потерпілого. Особливо це стосується потерпілих, які знаходяться у несвідомому стані, з накладеними кровоспинними джгутами й із відмороженнями. При транспортуванні треба постійно стежити за диханням, пульсом і поведженням потерпілого й при необхідності надавати йому медичну допомогу.

2. Засоби для транспортування потерпілих

2.1 Ноші медичні складні:

НОШІ МЕДИЧНІ СКЛАДНІ

Використовуються як засіб транспортування постраждалого з місць аварій, а також як засіб комплексу адаптації під час кризових ситуацій і т.д. Розроблено відповідно до стандарту STANAG 2040 MED (Стандарт НАТО). Медичні носилки практичні, легко складаються.

Особливості:

- зйомне миюче покриття (чохол);
- два ременя для фіксації;
- вставні ручки;
- легке управління;
- зручне зберігання.

2.2. Транспортні носі-сидіння.

ТРАНСПОРТНІ НОШІ-СИДІННЯ

Транспортні носі-сидіння - використовуються для порятунку і транспортування постраждалих з вузьких місць - сходи, ліфти і т.д.

2.3. Сумка рятувальників підвісна під вертоліт.

Підвісна капсула - використовується для швидкого транспортування постраждалих повітряними і гірничорятувальними службами, або для порятунку людей при пожежах, вибухах і інших катастрофах.

Особливості:

У конструкції сумки передбачений захист постраждалого від негоди. Ризик застуди, таким чином, знижується до мінімуму;

В основу підвісної капсули поміщений вакуумний матрац. Після укладання та фіксації постраждалого в області грудей і стегон для надання форми і забезпечення

необхідної для всієї системи жорсткості використовується вакуумний насос;

Підвісна капсула до вертольота виконана з поліамідних текстильних матеріалів, ременів і тросів із застосуванням швейної технології;

СУМКА РЯТУВАЛЬНИКІВ ПІДВІСНА ПІД ВЕРТОЛІТ

Фіксують і підвішують металеві частини використані з альпіністського та повітроплавного асортименту.

2.4. Вакуумний матрац

Багаторазовий вакуумний матрац - призначений для стабілізації і транспортування тіла постраждалого в певному положенні. Матрац зроблений з високоякісного матеріалу, з обох сторін обробленого шаром PVC. По периметру матраца розташовані ручки для транспортування постраждалого і 3 ременя для фіксації.

2.5. Система ременів безпеки при транспортуванні дитини.

Система ременів безпеки - призначена для транспортування постраждалої дитини. Також застосовується при рятуванні дітей із завалів, що утворилися в результаті стихійних лих.

Особливості:

Підходить до всіх типів каталок і носилок, якими оснащені служби порятунку;

Наявність спеціальних фіксуючих ременів з кріпленням типу «velcro», наполягає за розмірами пацієнта;

Наявність спеціальних якісних пряжок для системи до каталок;

Можливість використання системи ременів безпеки з вакуумним дитячим матрацом, всередину якого можна вкласти вакуумну вставку;

Універсальний розмір для дітей від 0 до 7 років.

3. Перенесення потерпілого

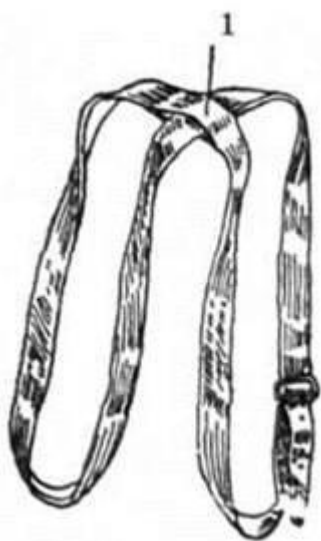
Якщо потерпілий може пересуватися сам, йому може допомогти товариш, він повинен обняти потерпілого за талію однією рукою, а другою придержувати за руку, перекинувши її через своє плече.

Якщо потерпілий не може йти сам, можна посадити його до себе на спину або обхопити однією рукою тулуб, а другою — стегна (рис. 1). Легше перенести потерпілого, використовуючи для цього носилочну лямку.

Рис. 1. Перенесення потерпілого одним "носієм": а – перший спосіб; б – другий спосіб

Носилочна лямка (рис. 2) робиться з брезенту довжиною 360 см і шириною 6,5 см. Вона має на кінці металеву пряжку. На відстані 100 см від пряжки на лямку нашита полоска — клапан. Щоб надіти лямку на себе, носильник протягує вільний кінець і застібає лямку в пряжці, після цього лямка набуває вигляду вісімки.

Завдяки металевій пряжці можна подовжити або укоротити розмір петель лямки відповідно до зросту носильника. Укорочують або подовжують ці петлі для того, щоб лямка не зсувалася з плечей носильника при низькому розміщенні перехрестя і не здавлювала шию при його високому розміщенні. Перехрестя лямки має знаходитись на спині носильника на рівні нижніх кутів лопаток, а петлі лямки — спускатись уздовж тулуба.

Рис. 2. Носилочна лямка: 1 - клапан

Якщо немає спеціально виготовленої лямки, з'єднують три пояси двома пряжками, а третю залишають для застібання вільного кінця поясу. Потім зі з'єднаних поясів роблять "вісімку". Кожна петля "вісімки" надівається на ноги потерпілого з упором у сидниці.

Рис. 3. Перенесення потерпілого на лямці одним носієм:

а — продівання ніг потерпілого через лямку; б — перенесення

Ставши спиною до нього і нагнувшись, носій просовує свої руки в праву і ліву петлі

лямки, кладе руки потерпілого до себе на груди і, тримаючи їх своїми руками, піднімається для перенесення (рис. 3).

Перенесення на руках двома носіями.

Найпростіше перенесення потерпілого на руках двома носіями, які йдуть один за одним (рис. 4).

Рис. 4. Перенесення на руках двома носіями

Поширене перенесення на руках методом "замка". Для утворення сидіння — "замка" — кожний з носіїв береться лівою рукою за своє праве передпліччя, а правою кистю — за ліве передпліччя товариша (рис. 5). Але при цьому обидві руки кожного носія зайняті й неможливо зробити опори для спини потерпілого.

Рис. 5. "Замок" із чотирьох рук

Рис. 6. "Замок" із трьох рук

Через це "замок" потрібно робити з трьох рук: один носій береться правою рукою за своє ліве передпліччя; другий носій береться правою рукою за ліве плече першого і вільною кистю лівої руки замикає трикутник (рис. 6). Тут другий носій правою рукою підтримує потерпілого за спину.

Вдвох можна перенести потерпілого і більш простим способом. Кожний з них береться пальцями за передпліччя другого біля кисті. На ці з'єднані руки садять потерпілого. З'єднавши вільні руки (рис. 7) за спиною потерпілого, носії підтримують його, а він також тримається руками за їхні плечі.

Рис.7. Перенесення потерпілого на руках двома носіями на "замку" з двох рук

Можна нести потерпілого вдвох і з допомогою лямок, складених для цього у вигляді вісімки. Потерпілого садовлять верхи на перехрестя лямок, надітих через плечі двох носіїв. Під час перенесення носії ідуть у потилицю один в один; задній підтримує руками за пахви потерпілого, який схиляється головою йому на плече, й тулубом — на груди і смуги лямок (рис. 8, а). Носії можуть іти і поряд, підтримуючи руками потерпілого, який сидить на перехресті лямок; потерпілий при цьому схиляє тулуб і голову на плече і

груди одного з носіїв (рис. 8, б).

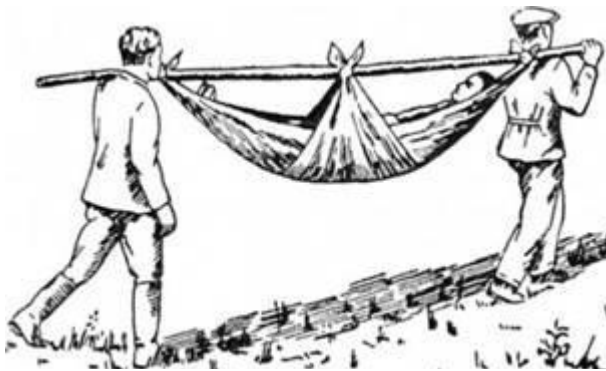
Рис. 8. Перенесення потерпілого на лямці двома носіями:

а — спосіб "один за одним"; б — другий спосіб

Перенесення на ношах.

Будь-який спосіб перенесення на руках розрахований на коротку відстань, оскільки це важко для носіїв. Значно легше перенесення на ношах, що дає можливість робити зупинки для відпочинку, не турбуючи потерпілого. Складні стандартні ноші — брезентове або парусинове полотнище, натягнуте на два дерев'яних бруси, які закінчуються чотирма ручками.

Імпровізовані ноші можна зробити з підручного матеріалу. Для перенесення потерпілого можна обладнати прості ноші, прив'язавши до жердини будь-яку матерію (одіяло, плащ-палатку, полотнище) у вигляді гамака; кінці жердини при перенесенні потерпілого носії кладуть собі на плечі (рис. 9). Як ноші можна використати пальто, через рукава якого просовують жердини. Саморобні носилки можна зробити з двох мішків, обрізавши гузирі (кути) і просунувши в утворені дірки жердини. Можна дві паралельно покладені жердини перев'язати поясами, вірьовками і використати для перенесення потерпілого.

9. Ноші з підручних матеріалів

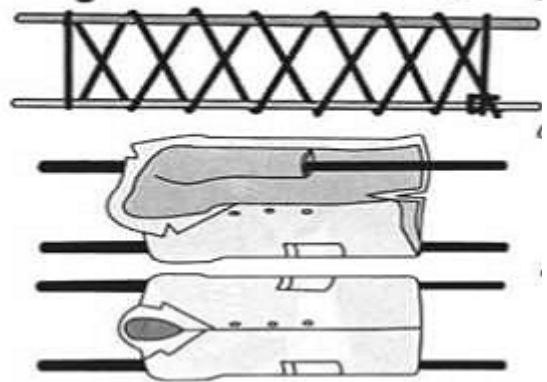

Рис.

Якщо ноші зробити немає з чого, то потрібно знайти, що може їх замінити: драбину, двері, широку дошку. Для перенесення в сидячому положенні можна використати стілець, просунувши під його сидіння дві довгі палиці й прикріпивши їх до ніжок вірьовкою.

Правила укладання і перенесення потерпілих. Дві людини розвертають і встановлюють ноші з тієї сторони потерпілого, де пошкодження (рана, опіки, перелом). Троє за командою "Берись!" стають на одне або обидва коліна зі здорової сторони потерпілого і підкладають під нього руки: перший із них підтримує однією рукою голову потерпілого, а іншою рукою — спину в області лопаток;

Рис.

10. Укладення потерпілого на ноші

другий підтримує однією рукою поперек, а другий — сідничну область; третій підводить одну руку під стегна, а другу — під гомілку (рис. 10). За командою "Піднімай!" вони обережно піднімають потерпілого, намагаючись як найдалі підвести під нього, руки трохи нахиливши його на себе, а четвертий підсовує до них ноші. За командою "Опускай!" вони опускають потерпілого на ноші.

Покласти потерпілого на ноші можуть і дві людини. Для цього вони обидва стають на одне і те ж коліно, перший підкладає одну руку під голову і плечевий пояс потерпілого, а другу — під поперек; другий підтримує таз і кінцівки потерпілого. Потерпілий, якщо може, обнімає першого за шию. Носії піднімаються одночасно й опускають на ноші потерпілого.

На ноші потерпілого кладуть, враховуючи місце пошкодження та характер цього пошкодження. Якщо ноші без узголів'я, то необхідно

покласти що-небудь під голову потерпілого (одяг чи солому, траву). Але якщо у людини, яка втратила свідомість, починається блювота, потрібно прийняти подушку, повернути голову на бік і притримувати в такому положенні. Це робиться для того, щоб блювотні маси не потрапили в дихальні шляхи.

При пораненні в груди з переломами або з іншими пошкодженнями необхідно підняти верхню половину тіла.

При пораненнях у живіт потерпілого укладають на спину, піднявши йому тулуб і зігнувши ноги в колінах. Таке положення розслабляє м'язи живота, зменшує біль і поліпшує дихання.

При пошкодженнях хребта, укладаючи потерпілого на ноші, не можна не допускати згинання тіла і тим самим зміщення тіл хребців і стискання або пошкодження стиснутого мозку. Людину з пошкодженням хребта або таза без потреби не садити і не перекладати. Потерпілого обережно укладають у випрямленому положенні спиною на ноші, на які покладений дикт, або дошки, накриті м'якою підстилкою. Під коліна, щоб ноги були в зігнутому положенні, підкладають який-небудь валик.

При переломах і пораненнях щелепи у потерпілого в роті збираються кров, слина, слиз і западає язик. Через це, якщо можна, потерпілого переносять на ношах у напівсиди чому положенні або укладають на живіт. При укладанні на живіт під лоб підстеляють одяг і повертають голову потерпілого в сторону.

При перенесенні на ношах людей з пошкодженими кінцівками роблять так: поламану руку прибинтовують до грудей, а при травмі ноги під коліна кладуть валик з одягу. Переносячи потерпілого, носії повинні намагатися зберігати горизонтальне положення нош на спусках, при подоланні перепон.

Хід роботи

Блок 1. Дати відповіді на запитання:

1. Які способи транспортування потерпілого ви знаєте:

2. Які засоби використовують при транспортуванні потерпілого:

3. Які ви знаєте види перенесення потерпілого:

Блок 2. Описати безпечні методи укладання та перенесення потерпілого:

[illegible]

Блок 3. Заповнити таблицю, користуючись теоретичною частиною:

Транспортування потерпілого відповідно до його травм:

[illegible]

Висновки:

[illegible]